

10. Николаева Т.Н. Актуальное членение - категория грамматики текста / Т.Н. // Вопросы языкознания . – 1972. – №2. – С. 48 – 54.

Стаття надійшла до редакції 10 жовтня 2011 р.

V. V. Oriehov

HISTORY OF STUDYING OF ACTUAL DIVISION OF THE SENTENCE

Article is devoted research of history of studying of actual division of the sentence within the limits of various scientific directions. Approaches of scientists concerning the name of this concept, definition of its status in linguistic system, and also about the name of components of actual division of the sentence and their quantitative structure are analyzed.

УДК 811.112.22'81'37

Н. В. Романова

СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ ЩАСТЯ В ДАВНЬОВЕРХНЬОНІМЕЦЬКІЙ МОВІ

У статті розглянуто семантичне поле щастя в давньоверхньонімецькій мові з точки зору польового підходу як методики аналізу мовних явищ. Встановлено межі й структуру досліджуваного семантичного поля; з'ясовано роль когнітивної ознаки, яка може набувати всередині семантичного поля різного статусу: від інтегрального до диференційного й мотиваційного.

Ключові слова: *щастя, семантичне поле, когнітивна ознака, диференційна ознака, інтегральна ознака, мотиваційна ознака.*

У ракурсі германської міфології („Молодша Едда“) щастя кожного давнього германця – це дар божий, проте він чомусь цього не пам'ятає і не підозрює про свій прихований емоційний скарб. Відтак прагне віднайти його за будь-яку ціну не тільки на теренах своєї країни, але й далеко за її межами, ризикуючи досить часто не лише власним життям, але й життям своїх друзів. Єдиним свідком цих титанічних зусиль, поневірянь, інколи розчарувань і єдиним безперечним пам'ятником усіх досягнень на цьому шляху різних народів у різні часи є мова [3, с. 63]. У ній немов „мушки в бурштині“ закарбувався весь феліцитарний досвід не одного покоління, не однієї раси, не однієї культури, не одного типу мислення.

Вивчення фактологічного матеріалу показує [10], що мовні засоби позначення *щастя* в німецькій мові давньоверхньонімецького (далі двн.) періоду є досить розмаїтими. Тому не дивно, що щастя постає предметом численних досліджень як у синхронії (Г. С. Бородкіна, А. Вежбицька, Н. А. Красавський, И. П. Павлючко, В. І. Карасик, Т. Н. Москвина, Е. В. Суркова та інші), так і в діахронії німецької мови (Н. А. Маковецька, М. В. Гамзюк, І. А. Везнер та інші). Попри все, ці й інші дослідження здійснювалися не на достатній вибірці, ряд аспектів, зокрема синоніміка, похідні, ономасіологічні основи, лишилися на периферії наукового пошуку мовознавців. Усе це свідчить про **актуальність** вибору теми студіювання. **Завданням** цієї статті, через обмеженість її обсягу, буде аналіз двн. позначень зі значенням „щастя“ у контексті формування когнітивних стандартів. На противагу попереднім, дослідження здійснимо через польовий підхід до принципів організації семантики слів із значенням „щастя“.

Польовий підхід передбачає розгляд лексики як складної, різнопланової сукупності слів, об'єднаних у певні ряди, групи, шари на основі тієї чи іншої спільності, подібності: семантичної, формальної, стилістичної, функціональної, генетичної та іншого характеру та водночас протиставлених у межах таких угруповань

за диференційними ознаками (Г. Ібсен, Й. Тріп, Л. Вейсгербер, Ю. Д. Апресян, О. В. Бондарко, Л. М. Васильєв, Б. Ю. Городецький та багато інших учених).

Основними ознаками *семантичного поля*, услід за З. Д. Поповою, вважаємо: 1) структурні відношення між елементами поля (центр / ядро – периферія); 2) семантичну спільність, гомогенну функцію елементів поля; 3) однорідність і неоднорідність елементів поля; 4) наявність у межах одного поля мікрополів; 5) ядерно-периферійну структурність конститuentів; 6) функціональне ядерне навантаження; 7) диференціацію функцій ядерної й периферійної зон; 8) розмитість, нечіткість, розпливчастість меж між окремими зонами периферії; 9) поліфункціональність конститuentів ядерної зони, тобто їх можливість приєднання до периферії іншого поля і навпаки; 10) нашарованість різних полів одне на одне, утворення зони поступових переходів [6, с. 4]. Отже, *семантичне поле* – це складна динамічна система зв'язків, взаємозв'язків, розмежувальних, єднальних, поступових перехідних зон, мікрополів розглядуваних мовних одиниць.

Взаємодія семантичних полів, як передбачає Л. С. Савельєва, „зумовлена здатністю когнітивної ознаки набувати різного статусу з інтегральною, диференційною чи мотивувальною функцією“ [7, с. 68]. На цьому тлі стає зрозуміло виділення дослідником ядра, зони інтегральної ознаки, зони диференційної ознаки, зони мотиваційної ознаки. При цьому наголошують на ланцюгово-радіальних семантичних зв'язках, чия безперервність детермінована зміною статусу когнітивної ознаки.

Звернімося до визначення ілюстрованих понять у науковій літературі. Так, під *когнітивною ознакою* розуміють таку ознаку, що відповідає інформації про об'єктивні характеристики позначуваного, з іншого боку, сприйняттю й переосмисленню цієї інформації реципієнтом; *інтегральна ознака* – це спільна ознака для мовних одиниць усього семантичного поля з огляду на її об'єднувальну функцію; *диференційна ознака* дає змогу виокремити позначуване з класу подібних речей чи явищ; *мотиваційна ознака* є засобом утворення всього слова як єдності певного змісту й певної форми вираження [5 с. 7-10; 2 с. 52-54].

Хоча *когнітивна ознака* й виконує в семантичній структурі лексеми певну функцію, приміром, інтегральну чи диференційну, вона не обов'язково співпадає з мотиваційною ознакою, принципово відрізняючись за *відношенням*: (а) до звукової оболонки слова, (б) до форми мислення (логічна або чуттєва); за *характером* (а) створення й розвитку (одноактна чи еволютивна), (б) зумовленості зовнішніми чинниками і т.ін..

Ядро досліджуваного *семантичного поля* *щастя* становить когнітивна ознака „назва емоційного стану індивіда, який досягнув чогось дуже бажаного“, що може бути виражена лексемами *framspuot, fran-*, (*g(e)reh¹, sāl(i)da, wola¹, wunno* „щастя“) [10, с. 58, 149, 158, 240, 242], які найбільш узагальнено передають зміст цієї когнітивної ознаки *framspuot, fran-*, те позитивне, що прагнуть мати [4, с. 13-16] (включає узагальнені категорійні семи „etwas¹“ – реалізатор „Gegenstand, der nicht näher bestimmt wird“, тобто ідеальний предмет і „in positiven Zustand kommen“ [9 с. 358] – реалізатор „eine Person“ [9 с. 816], тобто будь-яка людина з особливою властивістю). Виразниками розглянутої когнітивної ознаки можуть бути також лексеми конкретнішого змісту *Erfolg* і *Wunsch*, компонентний аналіз яких виявляє такі диференційні ознаки: *Erfolg* – „граничність дії“, *Wunsch* – „процесуальність бажаної дії“. У дефініціях тлумачного словника маніфестовано такі варіанти виразників когнітивної ознаки, які містять додаткові семи: *Erfolg* – „1. das positive Ergebnis (od. Ziel), das man haben wollte (u. erreicht hat); 2. etw. hat das gewünschte Ergebnis; 3. <e-e Idee, ein plan o. Ä.> so, dass sie wahrscheinlich Erfolg bringen werden“, *Wunsch* – „1. etw. (od. die Vorstellung davon), was j-d gerne haben möchte; 3. etw. verläuft so, wie man es sich vorgestellt hatte; 5. etw., das gut gemeint ist, sich

aber nicht verwirklichen lässt“ [9 с. 340, 1241] (підкреслено нами. – Н. Р.) у тому числі семи „позитивна оцінка“, „бажане“, „вірогідне“, „віртуальне“, „ментально гарне“.

Зону інтегральної ознаки семантичного поля *щастя* в див. мові формують лексичні одиниці (далі ЛО) та їх лексико-семантичні варіанти (далі ЛСВ), в яких когнітивна ознака (з інтегральною функцією) знаходить експліцитне вираження, або імпліцитне. Це зумовлює поділ зони інтегральної ознаки на підзони: ближчу до ядра семантичного поля (*приядерну зону*) і віддалену від ядра (*периферійну зону*).

До **приядерної зони** належать ЛО та їх ЛСВ, прозора внутрішня форма яких експліцитно відбиває **ідентифікувальні ознаки щастя** за емоційним позитивним станом і формою вияву останнього – це найменування, що вказують на обсяг радості, радісний / безтурботний / безжурний настрій, веселощі, задоволення, блаженство, триумф, сміх, регіт тощо. Наприклад, *blīdhnissa* – Freude, *gife(h)o*, [gafeho] – Freude, *frewī* – Freude, Fröhlichkeit, *frewida*, *frewidha*, *freweda*, *friwida* – Freude, Wonne, *frouwi*, *frōi* – Freude, *frouwida*, *frouweda*, *frōida* – Freude, *frouwelunga* – Freude, *gaman*, *gamen* – Lust, Vergnügen, Freude, *guot*¹, *guoth*, *guoat*, *goat*, *guat*, *guet*, *kuot*, *cuot*, *kuat*, *cuat*, *coot* – Wohlergehen, Gesundheit, Heil, Glück, *guoti*, *guati*, *kuoti* – Vortrefflichkeit, Rechtschaffenheit, Tugend, Frömmigkeit, Gnade, Heil, Heiligkeit, Würde, Bedeutung, Höhe, Größe, Macht, Glück, (*h*)*lahtar*, *lahter* – Lachen, Gelächter, *lingiso* – Erfolg, *liob*¹, *liub*, *liab*, *lieb* – Liebe; Angenehmes; Freude; Glück, Heil, *liubī* – Freude; Erfreuliches; Zuneigung, Liebe, *liudunga* – Jauchzen, *lust* – Lust, Begierde; Freude, *gilust*, *g(e)-*, *ke-* – Lust, Freude, Freudevolles, Wonne; Verlangen, Begierde, *lusdtida* – Lust, Freude, *lustmahunga* – Vergnügung, *lustsamī*, *lussamī* – Lust, Freude, Wonne; Lieblichkeit, *wunna*, *wunnia* – Freude; Lust, Wollust; Glück, Seligkeit; Nutzung, *wunnī* – Freude, Seligkeit, *wunnesamī* – Wonne, Freude, Heiterkeit, *wunnolībi* – Lust, *wunnilust*, *wunno-*, *wunni-* – Lust, Genuss, *wunnolībi* – Lust, Genuss, *giwurt*, *ki-* – Geschehen; Freude, Befriedigung; *blīden*, *blīthen* – erfreuen; sich freuen, *thīhan*, *dīhan*, *dīen*, *diehen*, *tīhen*, *tīen* – glücken, *fagēn* – sich freuen, *gifehan*, *-fehen* – sich freuen, *frewen*, *freiwen*, *frewan*, *frewen* – erfreuen, froh machen, mit Freude erfüllen, *gifrewen*, *-fregwen*, *gefrewen*, *-frewen* – erfreuen, froh machen, *irfrewen* – sich freuen, *frouwen*, *frauwen* – erfreuen, froh machen, mit Freude erfüllen, *gifrouwen*, *ge-* – erfreuen, froh machen, *frouwōn*, *frauwōn*, *frōōn* – sich freuen, froh sein, *gehugilīhhōn*, *-hugelīhhōn* – aufheitern, *zuolahhēn* – zulächeln, *lāhhan*, *lāhhin*, *lahhēn*, *lah(h)on* – lachen (über), *gilīhhēn*, *ga-*, *ge-*, *chilīhhēn* – sich erfreuen, Gefallen finden, *gilingan*, *gelingen* – gelingen; Erfolg haben, *liebsangōn* – ein Freudenlied singen, *liuben* – angenehm, lieb machen, *liudōn* – singen, vortragen, jauchzen, *lusten*, *lustan* – gelüsten (nach), Verlangen tragen, begehren; belieben, *gilusten*, *ge-*, *gilustan*, *-lusthen* – gelüsten (nach), *lustidōn*, *lustidoon* – Neigung haben zu, sich ergötzen, *lustsamōn*, *lussamōn* – erfreuen, mit Freude erfüllen, *wunnesamōn* – froh machen, erfreuen, *kewunnesamōn* – froh machen, *wunnisangōn*, *wunne-* – frohlocken, jauchzen; *alesālīg* – ganz glücklich, *blīdi*, *blīthi*, *plīdi* – froh, heiter, freundlich, *blīdlīh* – froh, freundlich, *gifago*, *ge-*, *ke-* – zufrieden, *frō*², *frou* – froh, heiter, fröhlich, erfreut, frohlockend, *frōlīh*, *frawa-* – fröhlich, heiter, erfreut, *framspuote* – glücklich, *framspuotīg* – glücklich, *frawamuati* – frohgemut, *frōmuotīg* – jauchzend, *guollīh*, *-līch*, *kuollīh* – glücklich, *hugelīh* – erfreulich, *lustlīh* – freudig; ersehnt, *gilustlīh* – freudig, erfreulich, *lustsam*, *lussam* – lieblich, angenehm, begehrenswert, erfreulich, *muozeglīh* – ruhig, glücklich, *wunnelīh* – angenehm, *wunnisam*, *wunne-*, *wunno-* – ertraglich; angenehm, heiter, glücklich, *giwurtīg* – freudig, bereitwillig; *blīdlīhho* – freudig, freundlich, *frawalīhho* – freudig, heiter, entzückt; herrlich, *gammensamo* – lustig, *gerno*, *gerra*, *gernu*, *kerno* – gern, begierig, mit Freuden, bereitwillig, freiwillig, *liublīhho*, *-līco* – freundlich, zärtlich, liebevoll, *lustlīhho* gern, *lustsamo* – in Wollust, in Freude, *giwurtīg* – freudig, bereitwillig. **Приядерну зону** можна класифікувати за частиномовними ознаками на 4 мікрополя: 1) іменникове; 2) дієслівне; 3) прикметникове; 4) прислівникове (ініціальність кожного з мікрополів

виокремлено напівжирним курсивом). Категоріальною ознакою *іменникового мікрополя* є позитивний емоційний стан суб'єкта; *дієслівного мікрополя* – позитивна процесуальність і результативність; *прикметникового мікрополя* – (зовнішня) позитивна ознака емоційного стану суб'єкта щастя; *прислівникового мікрополя* – якісна позитивна характеристика емоційного стану суб'єкта щастя.

У межах *іменникового мікрополя* формально можна виокремити 3 рівні щастя за ознакою тривалості: 1. короткочасне щастя (*h*)*lahtar, lahter*; 2. більш довготривале щастя *gaman, gamen, gilust, g(e)-, ke-, lusdtida, lustmahhunga, lustsamī, wunnolībi, wunnilust, wunno-, giwurt, ki-*; 3. відносно довготривале щастя *wunnesami*. Крім того, *щастя* має міру інтенсивності прояву: щастя як сміх, регіт конститує глибину радості задоволення тіла; щастя як блаженство – глибину задоволення радості душі і духу; щастя як здоров'я – норму функціонування людського організму; щастя як оцінка – позитивне ставлення людини до емоційного й фізіологічного стану; щастя як благочестя – норму додержання приписів релігії; щастя як любов – глибину духовних потреб у цілому; щастя як подія – життєве задоволення „Я-образу“ [1, с. 378-379]. Названі міри інтенсивності, що детермінують прояв щастя, можна співвіднести з прирощенням емоції щастя у розрізі контекстуальної ситуації: норма виступає початком відліку, а блаженство кінцем відповідно. Тобто щастя індивіда має свої межі, корелює із рівнем засвоєння норм, цінностей суспільства.

Щодо *дієслівного мікрополя*, то його лексеми вказують на зміну емоційного стану *blīden, blīthen, thīhan, dīhan, dīen, diehen, tīhen, tīen, frewen, freiwen, freuwan, freuwen, gifrewen, -fregwen, gefrewen, -freuwen, frouwen, frauwen, gifrouwen, ge-, gehugilīhhōn, -hugelīhhōn*; напрям емоційного процесу *blīden, blīthen, fagēn, gifehan, -fehen, irfrewen, frouwōn, frauwōn, frōōn, gilīhhēn, ga-, ge-, chiliīhhēn, lustidōn, lustidoon*; наповнення емоційного стану *frewen, freiwen, freuwan, freuwen, frouwen, frauwen, lustsamōn, lussamōn*; власне емоційний процес *wunnesamōn, kewunnesamōn, lustsamōn, lussamōn*, результат останнього *lustsamōn, lussamōn, frouwōn, frauwōn, frōōn, liebsangōn*; один із структурних компонентів вольового процесу – бажання: *gilusten, ge-, gilustan, -lusthen*. Варто зауважити, що ця диференціація є суто умовною, оскільки лєвова частка дієслів (15 із 25 випадків) є полісемами, тому можна спостерігати накладання одних значень ЛСВ на інші. Приміром, семантика дієслова *liudōn* вказує не лише на емоційний стан суб'єкта, а й на процесуальний вияв цього стану у вигляді *співу, декламації, гри* чи *бурхливого прояву радості*.

Прикметникове мікрополе щастя вказує на низку ознак суб'єкта щастя. До них належать: аксіологічність *gifago, ge-, ke-, lustsam, lussam, wunnelīh, wunnisam, wunne-, wunno-*, прихильність *blīdi, blīthi, plīdi, blīdlīh*, обсяг *alesālīg*, статичність *tuozeglīh*, селективність *gilustlīh*, експресивність *liublīhho, -lico*, інтенсивність *frōmuotīg*, готовність *giwurtīg*.

Семи **прислівникового мікрополя** щастя вказують на манеру й характер виявлення позитивного емоційного стану суб'єкта *blīdlīhho, frawalīhho, gammensamo, liublīhho, -līco, lustsamo*, послужливість суб'єкта *gerno, gerra, gernu, kerno, giwurtīg, lustlīhho, lustsamo*.

Периферійну ділянку зони інтегральної ознаки складають ЛО: 1) внутрішня форма яких імпліцитно виражає ідентифікувальні ознаки щастя, наприклад, вказівкою на якість (а) найвищу *sundersālda – einzigartiges Glück*; (б) унормовану *liutsālda – Glück im landläufigen Sinne*; 2) внутрішня форма яких відбиває мотиваційні характеризувальні ознаки, які виявилися домінантними в процесі номінації, і оцінюють особу за ставленням до неї інших членів соціуму, наприклад, *gesālīgōto – der Glückliche*; її впливом на суспільство, наприклад, *spuotkebo – der Glücksbringer*.

Зону диференційної ознаки семантичного поля щастя презентують ЛО, у

семантичній структурі яких когнітивна ознака виконує функцію диференціації. Ця зона – нелінійне розгортання семантичного поля, а фрактальне, тобто тут відкриваються перехідні ділянки в інші семантичні поля. До них можна віднести *теоніми*, прозора внутрішня форма яких відбиває когнітивну ознаку „назва емоційного стану індивіда, який досягнув чогось дуже бажаного“, наприклад, *framspuotesāre* – Gott des Gedeihens, *sāl(i)da, sālīdha, sēlda* – Glücksgöttin, *willolf* – Gott des Wollens, der Zustimmung [10, с. 58, 158, 236].

Зону мотиваційної ознаки семантичного поля *щастя* утворюють ЛО та їх ЛСВ, в семантичній структурі яких когнітивна ознака виконує функцію мотивувальної, яка втратила актуальність. Проілюструємо декілька прикладів. Невідповідність семантичних і мотиваційних ознак за відношенням до звукової форми слова зустрічаємо в предикативних лексемах, які вживаються на позначення: (а) здійснення помсти над особою, чиї злі вчинки спричинили суб'єкту *нещастя girehhan, gerehhen* – rächen; (jemandem) zum Recht verhelfen, Genugtuung verschaffen; wiedergutmachen, heilen, (er)retten, befreien, *irrehhen, er-, irrecchen* – rächen; jemandem Genugtuung verschaffen; (б) урегулювання девіантності; (в) напряду процесу; (г) зміни духовного / психічного стану об'єкта *rehhenōn* – ordnen, lenken; bereiten; у похідних іменниках, у творенні яких беруть участь суфікси *-en, -unga*, які можна охарактеризувати як суфікси-оператори, тобто суфікси, чиє значення впливає на словотвір, наприклад, *rehhenunga* – Ordnung; виходячи із семантичної моделі даного приклада $V_{pos./neg.} + Suf_{pos.} N_{pos.}$, можна стверджувати, що полісем *rehhenunga* вживається на позначення процесу й результату дії [8, с. 168-169], яка спрямована на „реконструкцію“ зруйнованого щастя; у складних іменниках, семантика яких указує: (а) на особу, котра мстить чи карає за злі вчинки, наприклад, *rehhāri, rehḥāre* – Rächer, der Strafende; (б) одиничність позитивної дії, вчинку, які суспільство визнає як норму поведінки, наприклад, *wolatāt, -dāt* – gute Tat, gutes Werk, gutes Handeln, Verdienst, Tugend; у складних прикметниках, що вживаються на позначення морально-духовної характеристики індивіда, наприклад, *wolawillig* – wohlgesinnt, freundlich [10, с. 149, 240-241] (ЛСВ вихідної словоформи *щастя* виділена напівжирно. – Н. Р.). Як видно із проілюстрованих прикладів, невідповідності семантичних і мотиваційних ознак за відношенням до звукової форми не переростають у протиріччя завдяки здатності цих ознак виконувати різні функції, а також здатності мотиваційної ознаки втрачати свою актуальність. У цьому випадку мотиваційна ознака, що є важливою для форми мови, виявляється несуттєвою для ідентифікації денотата в процесі спілкування чи комунікації.

Підсумовуючи, зазначимо, що семантичне поле *щастя* в двн. мові є *модель замкнена*, бо вона ґрунтується на інтегральних ознаках лексем як компонентів системи мови; *гетерогенна*, бо крім когнітивної ознаки, в неї включено модальні ознаки (суб'єктивні й суто прагматичні емоційні оцінки), емотивні ознаки (питома вага цих компонентів різна: від нейтральної до експресивної зі знаком „плюс“); *ієрархічна*, бо є підсистемою структурованої функціональної системи концептуальної картини світу німецького етносу двн. періоду; внутрішньо *структурована*, бо репрезентована різними лексико-граматичними мікрополлями; *нерівномірна* чи *асиметрична*, бо її елементи можуть перебувати на різній відстані від ядра; *інтегративна*, бо об'єднує лексичні елементи на основі спільності значення, які актуалізуються функціонально; імпліцитно *співвідносна* із *смісловим полем* щастя, яке об'єднує вербальні у тому числі й ЛО та ЛСВ і невербальні компоненти мовленнєвого процесу.

Перспективним вважаємо дослідження семантичного поля *щастя* в німецькій мові середньо-, ранньо-, нововіснійнімецького періоду розвитку, оскільки семантичні зміни лексем, що позначають цей емоційний стан, відбивають не лише лінгвістику цієї емоції, але й динаміку афективної сфери німецькомовної особистості, її уявлення про

феліцитарність як амбівалентну категорію, тобто психологічну й лінгвістичну.

Список використаної літератури

1. Бреслав Г. Психология эмоций: учеб. пособ. / Г. Бреслав. – 2-е изд., стереотип. – М. : Смысл, 2006. – 544 с. – (Психология для студента).
2. Лавренова О.А. Русское лексико-семантическое поле „Атмосферные осадки“ / О.А. Лавренова // Вестник ВГУ. Сер.: Филология. Журналистика. – 2010. – № 1. – С. 52–54
3. Ларин Б.А. Из истории славяно-балтийских лексикологических сопоставлений (стыд–срам) / Б.А. Ларин // История русского языка и общее языкознание (Избранные работы). – М.: Просвещение, 1977. – 224 с.
4. Мартина Р. Искусство эмоционального баланса / Р. Мартина; пер. с англ. Г. Воскречан. – СПб.: Будущее Земли, 2004. – 320 с.
5. Никифорова Е.Б. Семантическая эволюция лексической системы русского языка: тенденции, векторы, механизмы : автореф. дис. на соискание учён. степени д-ра филол. наук : спец. 10.02.01 „Русский язык“ / Е. Б. Никифорова. – Волгоград, 2008. – 48 с.
6. Попова З.Д. Когнитивная лингвистика / З.Д. Попова, И.А. Стернин. – М.: Изд-во „Восток-Запад“, „АСТ“, 2007. – 320 с.
7. Савельева Л.С. Значення статусу когнітивної ознаки для встановлення меж і структури семантичного поля / Л.С. Савельева // Наукові праці. Сер.: Філологія. Мовознавство. – 2010. – Т. 138, Вип. 125. – С. 67–72
8. Степанова М.Д. Словообразование современного немецкого языка / М.Д. Степанова. – М.: Изд-во лит. на иностр. языках, 1953. – 376 с.
9. Langenscheidt Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache / Hsg. D. Götz, G. Haensch, H. Wellmann. – Berlin, München, Wien, Zürich, N. Y.: Langenscheidt, 2008. – 1307, [5] S.
10. Schützeichel R. Althochdeutsches Wörterbuch / R. Schützeichel. – 2-е Aufl., durchgesehene u. erg.. – Tübingen : Max Niemeyer Verl., 1974. – 250, [2] S.

Стаття надійшла до редакції 28 червня 2011 р.

N. V. Romanova

SEMANTIC FIELD OF HAPPINESS IN THE OLD GERMAN LANGUAGE

The article deals with the semantics field of happiness in the Old German language in terms of field approach as a method of analysis of linguistic phenomenon. Limits and structure of research semantic field are studied; the role of cognitive feature, with can take within the semantic field of differential and integral to motivational, is outlined.

УДК 81'1

В. М. Швець

РІЗНОВИДИ АРГО СОЦІАЛЬНИХ ГРУП СУЧАСНОЇ ГРЕЦІЇ ТА ДЕЯКІ ЇХ ОСОБЛИВОСТІ

Стаття є спробою дослідити різновиди арго серед різних соціальних груп Греції. Робиться семантико-морфологічний, а також етимологічний аналіз різних лексем, проводяться паралелі з новогрецькою та давньогрецькою мовами, розглядається лексичний склад. Актуальність дослідження зумовлена недостатнім вивченням даного явища.

Ключові слова: арго, калларутá, сленг, класифікація, словотворчі засоби, етимологія.